

Proměny vypravěče v próze Jaromíra Johna

Tato diplomová práce se zaměřuje na funkci vypravěče a jeho různé podoby v Johnově beletristickém díle. Věnuje se problematice konstruování fikčního světa vypravěčem a tomu, jak právě vypravěč ovlivňuje čtenářovo chápání zobrazených událostí. Nejdříve se snažíme porovnat hlavní soudobé koncepty vypravěče jako naratologické kategorie – především pojetí Shlomith Rimmon-Kenanové, Franze Stanzela a Lubomíra Doležela, z nichž práce terminologicky vychází. Teoretické uchopení vypravěče je východiskem pro naratologickou analýzu Johnova prozaického díla z hlediska uplatněných vypravěčských typů na vzorku vybraných autorových děl: výbor povídek s válečnou tematikou *Večery na slavníku*, romány *Moudrý Engelbert*, *Výbušný zlotvor*, *Pampovánek*, *Honda Cibulků*; okrajově *Estét* a další díla.

Současně se práce zaměřuje na popsání stavebních postupů, které jsou pro Johnův autorský styl typické – je to zejména využití ironie, principu koláže a dokumentárních prvků. Ukazuje se, že autorova tvorba náležela ve své době k experimentálnímu proudu české prózy. Rovněž si všímáme vztahu autorovy prozaické tvorby a jeho estetického konceptu. Doufáme, že se alespoň částečně podařilo doplnit literaturu o Jaromíru Johnovi, jehož význam a přínos nebyl prozatím úplně doceněn.

klíčová slova:

naratologie, vypravěč, postava, autor, vyprávěcí situace, hledisko, fokalizace, ironie, koláž, dokumentárnost, antiiluzivnost, pololidová literatura, žánr, styl